БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 251 (6180)
ДЕКАБРИИН 16
СУББОТО
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр

ҺУНГАЛТАНУУДТА БУЛТАДАА ХАБААДАЯ!

Ажалшадай тэниглэн байдал тухай сталинска анхарал

СССР-эй Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитет болбол «Мүнгэнэй реформо хэхэ, эдеэ хоолой ба промышленна товарнуудай карточкануудые болюулха тухайда» гурбан жэлэй урда тээ, 1947 оной декабриин 14-дэ, түүхэтэ тогтоол гаргаһан байгаа. Энэ хадаа политическэ ба экономическа тон ехэ удхашанартай, гүрэн түрын угаа шухала тогтоол байһан юм. Энэ хадаа советскэ арадай бүгэдэниитын ажана тэниглэн байдал тухай сталинска үдэр бүриин анхарал оролдолгын эли тодо гэршэ мүн.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай дүүрэһээр хоёрхон жэл үнгэрөөд байхада бэелүүлэгдэһэн мүнгэнэй реформо ба карточкануудые болюулалга хадаа социалистическэ байгуулалтын гайхамшаг ехэ хүсые, капиталистическэ байгуулалтатай жэшээлэшэгүй үлүү һайниие харуулаа һэн. Дайсан болбол дайнай үедэ саг зуура эзэлэгдэһэн территори дээрэ манай арадай ажахыда угаа ехэ һандарал хэһэн байна. Дайнай хүндэ хүшэр хойшолонгууд 1946 оной ган гасуураар—энэнэй урдахи 50 жэл соо болоһонһоо эгээн ехэ ган гасууреар хүндэрүүлэгдэһэн байгаа. Ондоо ямаршье, эгээн томоошье капиталистическэ гүрэн иимэ һандаралда ороо һаа, хэдэн арбаад жэлээр зайлашагүй хойшоо гаража, хоёрдохи зэргын гүрэн болохо, тэрэнэй хүн зониинь туйлай ехэ гасалан, үлэсхэлэн ба хооһоролго үзэхэ байгаа.

Советскэ гүрэндэ тиимэ юумэ болоогүй. Советскэ гүрэн лэ тэдэ бүхы бэрхэшээлнүүдые тон богонихон болзор соо дабажа шадаад, экономикын хүсэтэ шэнэ дэбжэлтэ, ажалшадай тэниглэн байдалай ургалта хангаа.

1946 оной февралиин 9-дэ хэлэһэн түүхэтэ үгэ соогоо нүхэр Сталин болбол дайнһаа хохидоһон районуудые дайнай хойтохи табанжэлэй турша соо һэргээн бодхоохо, дайнай урда тээхи промышленностиин ба хүдөө ажахын хэмжээе хүсэлдүүлхэ ба удаалуулан тэрэ хэмжээе нилээд ехээр үлүүлхэ зорилго советскэ арадай урда табяа һэн.

Манай ороной ажалшад Ленин—Сталинай партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро ябажа, инаг вождь ба багшынгаа түүхэтэ заабаринуудые айхабтар ехэ зоригжолтойгоор бэелүүлэн, амгалан ёһоной зохёон байгуулхы ажалдаа үүсхэл ба творчествын гайхамшаг жэшээнүүдые харуулжа байна.

Советскэ арад дайнай хойтохи сталинска табанжэлэй гол зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлжэ, промышленностиин, транспортын, хүдөө ажахын, манай экономикын бүхы һалбаринуудай шэнэ дэбжэлтэ хангаа.

Арадай ажахын хүсэтэ ехэ дэбжэлтын үндэһэ һуури дээрэ национальна доход хэлбэришэгүйгөөр ургана, ажалшадай материальна тэниглэн байдал ба культурна хэмжээн дээшэлнэ.

Национальна олзо доходой ургалтань манай арадай ажана тэниглэн байдалай ба культурын дэбжэлтын ехэ согсолхы ба эли тодо гэршэ мүн. Табанжэлэй түсэбэй ёһоор, национальна доходнай дайнай урда тээхи хэмжээе 1950 ондо 38 процентээр үлүүлхэ зэргэтэй байгаа. Гэхэ зуура, бүри үнгэрэгшэ жэлдэ СССР-эй национальна доход түс хэмжээндэ хүрөөд, харин дайнай урда тээхи хэмжээе 1950 ондо сасуудхаһан сэнгүүдээр 60 гаран процент үлүүлһэн байна.

Нийтын хэрэглэлэй эд товарнуудай үнэ сэнгүүд һүүлэй гурбан жэл соо 3 дахин химдаруулагдаа. Хүн зон хадаа юумэнэй сэнгүүдые нэгэдэхеэ химдаруулгаһаа жэлэй турша соо 86 шахуу миллиард түхэригэй, хоёрдохёо химдаруулгаһаа—71 шахуу миллиард түхэригэй ба гурбадахяа химдаруулгаһаа — 100-һаа доошо бэшэ миллиард түхэригэй нэмэлтэ ашагта хүртэһэн байха юм.

Хүн зондо эдеэ хоолой ба промышленна бүхы товарнуудые худалдалга ехээр ургаа, арадай хэрэглэлгэнь дайнай урда тээхи хэмжээнһээ мүнөө нилээд ехээр үлүү гаранхай. Манай орон дотор гэр байрын ба культурна тон ехэ барилга эрхилэгдэжэ байна.

Буржуазна оронуудтахи ажалшадай байдалынь тад ондоо. США дотор олон миллион хүдэлмэригүйшүүд бии, тэдэнэр орохо гэргүй ба эдихэ хилээмэгүй зобожо байдаг. Гэхэтэй хамта, хүдэлмэрилдэгшье хүнүүдэйнь ажабайдал тэсэшэгүй хүндэ ба уйдхартай. Ажалшадай доходынь дайнай урда тээхиһээ ехээр доошоо оронхой. Юумэнэй үнэ сэнгүүд эрид дээшэлэн, олониитын хэрэглэлэй хэмжээн доошоо ороод, унажа ургэлжэлһөөр. Худалдаа наймаанай министерствынше мэдээсэлэй ёһоор, Англи дотор юумэнэй сэнгүүд 1938 оной хитой жэшэбэл: промтовараар 145,5 процент, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр—120 шахуу процент хүндэрөө. Һүүлэй һаранууд соо тэдэ сэнгүүдынь бүри ехээр хүндэрбэ. Англида эдеэ хоолой хэдэн олон шухала продуктнуудта карточна системэ бии байһаар.

СССР-тэ 1947 оной декабрь соо мүнгэнэй реформо хэлгэ хадаа дэлхэйн хоёрдохи дайнай хойшолонгуудые мүнгэнэй эрьесын талаарнь усадхан, хүсэдсэнтэ советскэ түхэригые һэргээгээ. Энээнтэй хамта карточна системые болюулһан ба юумэнүүдэй рознично сэнгүүдые гурбадахин химдаруулһан ябадал советскэ түхэригые бүри ехээр бэхижүүлһэн, тэрэнэй худалдан абаха шадалые, курсыень дээшэлүүлһэн байха юм.

Социалистическэ экономикэ хүсэтэ шэнэ дэбжэлтэ туйлажа байна. Промышленностиин хүдэлмэришэдэй зорилгонь—наукын, техникын ба түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые үйлэдбэридэ зоримгойгоор нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ, ажалай бүтээсые ходоло дээшэлүүлхэ, түүхэй эдүүд ба материалнуудые наринаар арбилхын түлөө тэмсэхэ ябадал болоно. Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд болбол социалистическэ газартаряалан ба малажал хүгжөөлгөөр шэнэ амжалтануудые туйлахын түлөө бүри шангаар тэмсэхэ ёһотой.

Манай орон—ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай урда тээхэнэ байна. Эдэ гайхамшаг үдэрнүүдтэ советскэ хүнүүд Эхэ оронойнгоо аша туһын тулада имагта ехэ үүсхэлтэйгээр ажаллана, бүгэдэарадай социалистическа мүрысөөе улам үргэдхэн дэлгэрүүлнэ. Манай арад коммунистическэ байгуулалтын шэнэ амжалтануудай түлөө тэмсэлдээ большевигүүдэй героическа партиие тойруулан, агуу ехэ вождь ба багша нүхэр Сталиниие тойруулан өөрынгөө зэргэнүүдые бүри нигтаар жагсаажа байна.

(«Правдын» декабриин 14-нэй түрүү бэшэгһээ).

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указһаа

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин округууд тухай

РСФСР-эй Конституциин 25-дахи статьягай ба «РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримэй» 25-дахи ба 26-дахи статьянуудай үндэһөөр, РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин 763 округуудые байгуулха гэжэ РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум 1950 оной декабриин 14-дэ тогтообо, тэрэнэй тоодо:

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР

722. ҺУНГУУЛИИН УЛАН-УДЫН ОКРУГ (центрынь—Улан-Удэ город).

Улан-Удэ город.

723. ҺУНГУУЛИИН ПРИБАЙКАЛЬСКА ОКРУГ (центрынь—Улан-Удэ город).

Бабушкин город, Прибайкальска, Иволгын, Баргажанай, Хойто-Байгалай, Курумканай, Кабанскын, Байкало-Кударын, Түнхэнэй ба Ахын районууд.

724. ҺУНГУУЛИИН ЗАБАЙКАЛЬСКА ОКРУГ (центрынь — Улан-Удэ город).

Заиграйн, Хэжэнгын, Хориин, Яруунын, Баунтын Мухаршэбэрэй ба Тарбагатайн районууд.

725. ҺУНГУУЛИИН КЯХТЫН ОКРУГ (центрынь—Кяхта город).

Городок город, Кяхтын, Закаменай, Ториин, Зэдын, Сэлэнгын, Бичурын ба Кударын районууд.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадууд

Г. М. ВОЛКОВ, — Кабанскын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн, Кабанскын аймсоведэй депутадта кандидадаар регистрацилагданхай.

А. И. ПУХОВСКАЯ, — Байкало-Кударын аймагай «Вторая пятилетка» колхозой ахалагша һаалишан, аймсоведэйнгээ депутадта кандидадаар регистрацилагданхай.

Л. Е. ОКУНЕВА, — Врач-эпидемиолог, ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагданхай.

Я. П. ЕВТЕЕВ, — ПВЗ-гэй булад шудхалгын цехын начальник, Улан-Удын городской Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагданхай.

ЭРХИМҮҮДЭЙ НЭГЭН

Судно заһабарилгын заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад Улан-Удын городской Соведэй депутадта кандидадаар коллективэйнгээ эрхимүүдэй нэгые — Александр Семёнович Левагиниие нэгэн һанаалаар дэбжүүлһэн байгаа. Мүнөө нүхэр А. С. Левагинай кандидатура һунгуулиин № 120 округто регистрацилагдаа.

Сталинска табанжэлэй түрүүшүүлэй нэгэн А. С. Левагин өөртөө даалгагдаһан табанжэлэй даалгабариие 3 жэл соо дүүргэә. Мүнөө наймадахи жэлэйнгээ даалгабари дүүргэжэ байна. Тиихэдэ үнгэрэгшэ 10 һара соо 24 һарын нормо дүүргэә.

Нүхэр Левагин хэдэн олон хүнүүдые стахановска методтэ һургаһан байха юм. Тиимэһээ тус заводой котельщигүүд Александр Семёновичые өөһэдынгөө багша гэжэ тоолодог.

Мүнөө нүхэр Левагин шэнэ цельнометаллическа баржануудые барилга дээрэ хүдэлмэрилнэ. Тиихэдээ, инженернүүд болон техникүүдтэй хамта энэ хүдэлмэриин шэнэ процессые шэнжэлэн үзөөд, тэрэнэй технологиие һайжаруулжа, түргэдхэхэ талаар үнэтэ дурадхал оруулһан байна.

Александр Семёновичын энэ дурадхалые үйлэдбэри дээрэ нэбтэрүүлһэн котельщигүүд нэгэ баржа заһабарилхадаа, хоёр тонно хүрэтэр булад алмана. Новатор-стахановец А. С. Левагинай түлөө тус округой һунгагшадай голосуудаа барандаа үгэхэ байһаниинь лабтай.

А. Коротаева.

Түрүү колхозница

Кяхтын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд эрхим колхозница Февронья Кирилловна Стрекаловскаяе ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй депутадта кандидадаар һунгуулиин Усть-Кяхтинска № 10 округһоо дэбжүүлээ.

Февронья Кирилловна 1904 ондо Усть-Кяхта тосхоной дунда шадалтай таряашанай бүлэдэ түрөө һэн. Коллективизациин үедэ Стрекаловтанай бүлэ түрүүшүүлтэй адли колхоздо ороһон байгаа. Овощь таридаг эрхим колхозницануудай нэгэн байһан тулада нь, колхозой правлени Февронья Кирилловнае 1935 ондо огородно бригадын бригадираар томилбо. Иигэжэ, нүхэр Стрекаловская 15 жэлдэ энэ бригадые хүтэлбэрилжэ ябана. Тэрэнэй бригада жэлһээ жэлдэ аймаг дотороо овощиин эгээн үндэр ургаса хуряадаг. Февронья Кирилловна эсэшэ сусашагүй, үнэн сэхэ ажалаараа гансашье колхоздоо бэшэ, мүн аймаг дотороо суурхана.

Ажалдаа шалгарһан эрхим колхозница нүхэр Стрекаловская нютагайхидайнгаа этигэл найдабариие бүрин харюулха байна.

ЗАЛУУ МЭРГЭЖЭЛТЭ

Түмэр замай промкомбинадай коллектив ажалшадай депутадуудай Железнодорожно районой Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр Иван Сoвович Гуцюкын кандидатурые дэбжүүлһэн байна.

Нүхэр И. Гуцюк комбинадай гуталай № 3 цехын заготовщигоор хүдэлмэрилнэ. Энэ залуу мэргэжэлтэ комбинадта 1950 оной апрель һараһаа хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа жаяг заршам һайнтай эрхим стахановец юм, нийтын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг.

Нүхэр Гуцюк 1931 ондо түрэһэн ба һаяхан 19 наһа гүйсэһэн байха юм. Тэрэ хадаа ленинско-сталинска комсомолой гэшүүн. Нүхэр Гуцюк сугтаа хүдэлмэрилдэг нүхэдтөө ба залуушуулда һайн үльгэр жэшээ харуулдаг, залуушуулай үдэшын һургуулиин 9-дэхи класста һурана. Иван Сoвович Гуцюк дунда һургуули дүүргээд, институтда орожо, техническэ дээдэ эрдэмтэй болохо зорилго урдаа табинхай. Нүхэр Гуцюк үйлэдбэриингөө даалгабарише үдэр бүри 150-һаа 200 процент хүрэтэр дүүргэдэг ба эрхим шанартай продукци бүтээдэг. Стахановскаар хүдэлмэрилһэнэй түлөө хэдэн дахин шан абаһан байна. 1950 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэнэй түлөө Агуу ехэ Октябрийн 33-дахи жэлэй ойтой дашарамдуулан нютагай промышленностиин Министерствын ба профсоюзай Обкомой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байха юм.

Нүхэр Гуцюк һунгагшадай найдабариие нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ шадаха.

А. Беляев.

Арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэ

Тимофей Михайлович Паймаков 1933 ондо багшанарай институт дүүргээд, багшаар хүдэлмэрилхээ Бурят-Монголдо ерээ һэн. 1941 ондо Советскэ Армиин зэргэдэ жагсаһан байха юм. Армиһаа бусаһанай һүүлээр 1947 онһоо хойшо Хориин аймагай арадай гэгээрэлэй таһагые даагшаар хүдэлмэрилнэ. Тиихэдээ нүхэр Паймаков залуу үетэниие коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн оролдолго гаргана.

Нүхэр Паймаков жиирэй таряашанай хүбүүнһээ арадай гэгээрэлэй аймагай таһагые даагша хүрэтэрөө ургаһан, арадай үнэн сэхэ хүбүүн мүн. Тэрэ хадаа өөрынгөө үрэ ехэтэй ажалаар аймагай ажалшадай дунда хүндэтэй болонхой.

«Родник» колхозой гэшүүд нүхэр Паймаковые аймсоведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ.

Депутадуудта кандидадуудтаяа һунгагшадай уулзалга

★ ★

Хуушанай большевигэй зам

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи автоуправлениин ба автотранспортна № 8 конторын хүдэлмэришэд ба албахаагшад һунгалтануудай урда тээхи суглаан дээрээ автобусна станциин эрхим контролёр-ревизиор Яков Иванович Русаковые Улан-Удын городской Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлһэн байгаа.

Һаяхан һунгуулиин № 6 участогай байрада һунгуулиин № 21 округой һунгагшад олоороо сугларжа, горсоведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэр Я. И. Русаковтой уулзаба.

Тус суглаае һунгуулиин № 21 округһоо этигэмжэтэ нюураар һунгагдаһан нүхэр А. И. Клапин нээгээд, депутадта кандидат Я. И. Русаковой биографитай тобшоор танилсуулха зуураа, иигэжэ хэлэбэ:

— Яков Иванович Русаков хадаа Вятка городто 1877 ондо түрэһэн, ВКП(б) гэй хуушанай гэшүүн юм Энэ нүхэр 1900 онһоо эхилжэ революционно хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Революциин һүүлээр нүхэр Русаков болбол большевистскэ партиин эльгээһэн лэ газарта эсэхэ сусахые мэдэнгүйгөөр, хамаг бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэргэжэлээ гарган ажаллана. Яков Ивановичын шэн габьяата ажалые Советскэ правительство үндэрөөр сэгнэжэ, тэрэниие Ажалай Улаан-тугай орденоор шагнаһан байна.

Энээнэй урда тээхи һунгалтануудта горсоведэй депутадаар һунгагдажа, нүхэр Русаков арад зоной найдабариие эрхимээр дүүргэһэн туладаа, мүнөө дахинаа дэбжүүлэгдэбэ, бидэнэрэй этигэл найдабариие саашадаашье дүүргэхэнь лабтай.

Удаа тээнь үгэ хэлэһэн хэдэн һунгагшад Яков Ивановичын үнэн сэхэ ажал хүдэлмэри тухай, большевистскэ партиин хэрэгэй түлөө тэрэнэй хамаг бүхы хүсэеэ үгэжэ ябадал тухай хэлэхэ зуураа, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой эрхим кандидат нүхэр Русаковой түлөө өөһэдынгөө голосуудые үгэхөөр бэлэн байһанаа мэдүүлбэ.

Һүүлээрнь депутадта кандидат нүхэр Русаков дүлэтэмэ үгэ хэлэжэ, өөрынгөө ажал хүдэлмэритэй ба ажал ябуулгатай һунгагшадаа танилсуулаад, тэдэнэрэй үзүүлһэн этигэл найдабариие большевистскэ ажалаараа дүүргэхэб гэжэ найдуулба.

П. Борькин.

Ажалшадай нэгэн һанал

Сэмбын фабрикын клубай зал һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Сценын тэг дунда советскэ гүрэнэй Конституциие зохёогшо нүхэр Сталинай портрет улаан тугуудаар бүрхээгдэнхэй.

Эндэ Улан-Удын городской Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 82 ба Пригородно райсоведтэ һунгаха һунгуулиин № 18 округуудай 200 гаран һунгагшад депутадуудта кандидадуудтайгаа уулзахаяа сугларба. Президиумэй столой саана Пригородно райсоведэй депутадта кандидат нүхэр Кочанов, горсоведэй депутадта кандидат нүхэр Паршин, фабрикын солото стахановецууд, партийна, профсоюзна хүдэлмэрилэгшэд һуунад. Эндэ сугларагшад нэрьемэ альга ташалга доро хүндэлэлэй президиумдэ нүхэр Сталин түрүүтэйгээр ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрое һунгаба.

Этигэмжэтэ нюур нүхэр Груздев хамагай түрүүн үгэ абаад, иигэжэ хэлэбэ:

—Манай округэй һунгагшад городской Соведэй депутадта кандидадаар шадабаритай эмхидхэгшэ ба хүтэлбэрилэгшэ, анхаралтай ба олондо хүндэтэй болоһон, сэмбын фабрикын директор Василий Федорович Паршиниие дэбжүүлһэн байнабди.

Нүхэр Груздев коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидат Василий Федорович Паршинай түлөө һунгалтануудай үдэр нэгэн хүн шэнгеэр голосуудаа үгэхыень сугларагшадые уряална.

Һүүлээрнь этигэмжэтэ нюур, тус фабрикын халаанай мастер нүхэр Ковалев трибунада гаража, депутадта кандидат нүхэр Кочановай стахановска ажал тухай хөөрэнэ.

Мүн һунгагшад Богословский Жернов, Безгузов гэгшэд коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө өөһэдынгөө голосуудые нэгэн хүн шэнгеэр үгэхэбди гэжэ һунгагшадтаа мэдүүлбэ.

Удаань городской Соведэй ба Пригородно райоино Соведэй депутадуудта кандидадууд нүхэд Паршин ба Кочанов гэгшэд тэдэнэртэ олгогдоһон арадай этигэл найдабариие нэрэтэй түрэтэйгөөр харюулхабди гэжэ үгэеэ үгэбэ.

Н. Комиссаров.

ПАРТИИНА АЖАБАЙДАЛ

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ III ПЛЕНУМЭЙ ШИИДХЭБЭРИИЕ ШУУД БЭЕЛҮҮЛХЭ

ВКП(б)-гэй Яруунын айкомой пленум

ВКП(б)-гэй Яруунын айкомой IV пленум һаяхан болобо. Энэ пленум ВКП(б)-гэй Обкомой III пленумэй хүдэлмэриин дүнгүүд тухай асуудалые зүбшэн хэлсээ. «Колхозно партийна организацинуудай хүдэлмэриин байдал тухай ба тэрэниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» партиин айкомой секретарь нүхэр Семёнов элидхэл хээ.

Элидхэлшэ болбол аймагай колхозуудай партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин һайн талые харуулха зуураа, тэдэнэй хүдэлмэридэхи дутуу дундануудые элирүүлэн харуулаа. Үльдиргын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Энэ организаци 15 коммунистнуудһаа бүридэдэг. Тэдэнь колхозойнгоо хүдэлмэри дээрэ буруугаар хубаарилан табигданхай. Тус партийна организаци һайнаар бодомжолов табигдаһан түсэбгүй байха юм. Партийна суглаанууд һарадаа нэгэ хоёр дахин үнгэргэгдэдэг болобошье, бэлэдхэл багатайгаар хэгдэдэг, зарим коммунистнуудынь суглаандаа ерэдэггүй байха юм. Мүн суглаанууд дээрэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл һулаар хэгдэдэг. Суглаанууд дээрэнь гол түлэб ажахын асуудалнууд ба партиин айкомой һайшаан дурадхаһан асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэнэ. Тэндэ парти доторой хүдэлмэри тухай, колхозой ажахын ба культурын хүгжэлтын перспективнэ асуудалнууд тон үсөөн хэлсэгдэдэг.

Саашань элидхэлшэ болбол «Коминтерн», «Путь социализма» «Улаан Ярууна», Исингын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудай партийна эхин организацинуудай ябуулдаг парти доторой хүдэлмэриин дутуунуудые тэмдэглээ. Колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һулаар табилга колхозуудай олохон партийна организацинуудай хүдэлмэриин горьтойнууд дутуунуудай нэгэн болоно. Исингын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ, «Улаан Ярууна» ба бусад колхозуудта улаан булангууд ба агитпунктнууд муугаар түхеэрэгдэнхэй, малажалай холын гүүртэ ба фермэнүүдтэ газетэ, журналнууд таһалдуулжа ба удааруулжа хүргэгдэнэ. Культурно-гэгээрэлэй зарим эмхи зургаанууд хүдэлмэреэ үбэлэй үеын байдалда зохилдуулан табижа шадаагүй байһаар.

Кировэй (Үльдиргэ), Карл Марксын, Ленинэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудай партийна организацинууд колхознигуудай дунда большевистскэ хэблэл тарааха ябадалые һулаар эмхидхэнэ.

Карл Марксын, Калининай нэрэмжэтэ ба «Путь социализма» колхозуудай партийна организацинууд правленинүүдэйнгээ ажахын ажал-ябуулгые хангалтагүйгөөр хинана.

Колхозуудай олохон партийна организацинуудта залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри һулаар табигданхай. Тэрээнһээ боложо партийна жаяг заршам эбдэхэ ушарнууд гарадаг. Гэбэл, партийна суглаануудһаа гээгдэхэ, гэшүүдэйнгээ түлбэриие хаһа саг соонь оруулхагүй, партийна һурал-салай занятинуудһаа гээгдэхэ, ажалай жаяг заршамые эбдэхэ ба партийна организациһаа таһардаг ябадал гарадаг байна. Жэшээлхэдэ, ВКП(б)-гэй гэшүүн Б. Чимитов (Коминтерным нэрэмжэтэ колхоз) энэ жэлэй октябрьда өөрынгөө дураар хүдэлмэреэ хаяад, үшөө хоёр колхознигуудые үгэдөө оруулаад, агнахаяа ойдо гарашаһан байха юм.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн 13 нүхэд ВКП(б)-гэй обкомой III пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлхэ талаар аймагай олохон колхозуудай партийна организацинуудай үшөө хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байһан тухай ба дутуунуудаа зайлуулха зам тухай тогтоһон байна. «Улаан Туяа» колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Гончиков ВКП(б)-гэй айком ба тэрэнэй таһагууд партийна эхин организацинуудта практическа туһаламжа һулаар үзүүлдэг, политическэ ба уласхоорондын асуудалнуудаар лекци ба элидхэлнүүд үсөөн уншагдадаг гэжэ хэлээ. Эгэтын МТС-эй директор нүхэр Бимбаев, колхозуудай ба МТС-эй партийна организацинууд колхозуудай правленинүүдэй ба МТС-эй дирекциин ажал-ябуулганuудые хинаха ябадалые һулаар бэелүүлнэ, колхозойнгоо ажахые хүгжөөн дэбжүүлхэ хүдэлмэри һулаар ябуулна гэжэ шүүмжэлбэ.

Аймагай гэгээрэлэй таһагые даагша нүхэр Ажеев хүн зоной дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр табигдаһан тухай хэлээ. Саашань нүхэр Ажеев олохон клубууд ба уншалгын байшангуудай эхэнхидээ хаалтатай байдаг, хүдэлмэришэдэйнь һулаар хүдэлмэрилдэг тухай, ВКП(б)-гэй айкомой пропаганда ба агитациин таһагай зүгһөө тэдэнэртэ эрилтэ хэгдэдэггүй хүн зоной дунда лекци ба элидхэлнүүдые хэлгэдэ хүдөөгэй интеллигенциин һулаар хабаадуулагдадаг тухай хэлээ.

Калининай, Сталинай нэрэмжэтэ ба «Путь социализма» колхозуудай партийна эхин организацинуудай секретарьнууд нүхэд Бакшеев, Жигжитов, Аюржанаев гэгшэд хүдэлмэриингөө дүй дуршэл тухай хөөрэһэн ба партийна эхин организацинуудта ВКП(б)-гэй айкомой һулаар туһалдаг тухай шүүмжэлэн хэлэһэн байна.

Элидхэл ба үгэ хэлэлгэнүүд дээрэһээ хаража үзэхэдэ, колхозно партийна организацинуудые бэхижүүлхэ хэрэгтэ партиин айком шухала анхарал хандуулдагүй байна. Айком хадаа партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри һулаар эрхилнэ. Аймагай XIII партийна конференциин болоһонһоо хойшо, тайлбарилан хэлэбэл энэ оной февральһаа хойшо айкомой пленум оройдоо 3 дахин үнгэргэгдөө. Эдэ пленумүүд дээрэ партийна эхин организацинуудай хүдэлмэри тухай тоосоонууд оройдоошье хэлсэгдээгүй. Айкомой бюро дээрэ колхозно партийна организациин тоосоонууд оройдоо 4 дахин зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Партиин айком колхозно партийна организацинуудай секретарьнуудтай хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Энэ жэлдэ тэдэнтэй зүбхэн 3 дахин семинар үнгэргэгдөө. Тиихэдээ, семинарска занятинуудай шанар заримдаа партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай эрилтые хангажа шададаггүй байгаа. Түрүү партийна организацинуудай һайн дүй дуршэлые ВКП(б)-гэй айком һулаар шэнжэлдэг ба согсолдог байха юм.

Айкомой хүдэлмэрилэгшэд ба секретарьнууд колхозуудта гарахадаа партийна организацинуудта зохихо заабаринуудые үгэдэггүй, харин ажахын кампанинуудай асуудалнуудаар һонирхоод лэ бусадаг заншалтай байна.

Удаань, ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Семёнов түгэсхэлэй үгэ хэлэжэ, айкомой хүдэлмэриин дутуу дунданууд тухай хэгдэһэн шүүмжэлэлые мэдэрһэн байна.

Пленум энэ асуудалаар дэлгэрэнгы шиидхэбэри гаргаа.

ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой пленум

ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой IV пленум болбол ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой 1949 оной мартын 2-ой тогтоолые Сэлэнгын айкомой ямараар дүүргэжэ байһан тухай ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой 1950 оной ноябриин 15-ай тогтоол тухай ба ВКП(б)-гэй Обкомой III пленумэй дүнгүүд тухай асуудал пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Энэ асуудалаар ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Будаев элидхэл хээ. Партиин Сэлэнгын айкомой хүдэлмэри тухай тэрэнэй тоосооe ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой соносоһонһоо хойшо, — гэжэ нүхэр Будаев хэлэнэ, — жэл 10 һара үнгэрөө. ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой тогтоол хадаа хүдэлмэриингөө дутуу дундануудые зайлуулха хэрэгтэ аймагай партийна организацида ехэ туһаламжа хүргөө. Энэ үе соо партийна организацинууд партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриие зарим тэды һайжаруулаа. Партийна суглаанууд саг соогоо хэгдэжэ, тэдээн дээрэ партийна ажабайдалай шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэдэг болоо. Агитколлективүүдэй хүдэлмэри нилээд һайжараа. Партийна олон эхин организацинуудай хүдэлмэриин хэмжээ дээшэлһэн байна.

Партийна организацинуудай һайн хүдэлмэриин ашаар Галуута-Нуурай рудоуправлениин ба гүрэнэй загаһанай заводой түсэбүүдээ һараһаа һарада дүүргэдэг, түмэр замай транспортын предприятинуудай үбэлэй үеын хүдэлмэридэ хаһа саг соонь ба шанар һайнтайгаар бэлэдхэһэн тухай элидхэлшэ хэлээ.

Зүгөөр партиин айком болбол ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой 1949 оной мартын 2-ой тогтоолые һулаар бэелүүлнэ. Аймагай ажахын ба культурын дэбжэлтын гол услови болохо партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриие партиин айком үндэһөөрнь һайжаруулжа шадаагүй.

Элидхэлшын ба үгэ хэлэгшэдэй тэмдэглэһэнэй ёһоор, партиин айком хадаа кадрнуудые хүмүүжүүлхэ ба зүбөөр хубаарилан табиха хүдэлмэриие һулаар эрхилнэ. Нэгэ газарта хүдэлмэреэ задагайруулан унагааһан хүдэлмэрилэгшые, ондоо тээ тэрээндэнь адли хүдэлмэридэ табидаг ушар айкомой зүгһөө гарадаг. Айком хадаа ургажа ябаһан залуу кадрнуудые, илангаяа бурят эхэнэрнүүдые хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлдэггүй байна. ВКП(б)-гэй айком болбол партида абаха ба залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриие тон һулаар табиһан байна. Бүхэли жэлэй турша соо партиин гэшүүндэ 13 хүнэй абтаһан ба аймаг дотор болзорһоо үнгэрһэн кандидатска стажтай 95 кандидадуудай тоологдожо байһан баримта дээрэ хэлэгдэһэниие гэршэлнэ.

Леспромхозой, аймпотребсоюзай, Молотовой нэрэмжэтэ ба бусад зарим колхозуудай партийна эхин организацинуудта парти доторой хүдэлмэри үшөө һулаар табигданхай. Суглаанууд хаһа саг соогоо үнгэргэгдэдэггүй, асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ коммунистнууд эдэбхи багатайгаар хабаададаг, партийна суглаануудта наринаар бэлэдхэдэггүй баримтанууд олон. Эдэ суглаанууд дээрэ ехэнхидээ ажахын асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэдэг, харин партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриин асуудалнууд оройдоошье шахуу хэлсэгдэдэггүй байна.

Партийна олохон организацинуудта, илангаяа Молотовой нэрэмжэтэ, «Социализм», «Коммунизм», «XVIII партсъезд» колхозуудай партийна эхин организацинуудта өөрынгөө ба дээдэ органуудай шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые шалгаха ба хинаха ябадал тон һулаар табигданхай. Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл һулаар дэлгэрүүлэгдэдэг байна.

ВКП(б)-гэй айкомой пленум хадаа аймагай партийна организацида ниитэ-политическэ хүдэлмэриие эмхидхэлгэдэ гараһан горьтой дутуунуудые элирүүлээ. Сүхын МТС-эй, аймпотребсоюзай, Калининай, Тельманэй нэрэмжэтэ ба бусад зарим колхозуудай партийна эхин организацинуудта партийна һурал-сал һулаар ябуулагдана, кружогууд ба политһургуулинууд хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Партиин айкомой пропаганда ба агитациин таһаг пропагандистнуудай саг үргэлжын семинарай хүдэлмэриие һайнаар эмхидхэжэ шадаагүй, пропагандистнуудта методическа туһаламжа һулаар үзүүлдэг, агитаторнуудтай семинарнуудые үсөөн үнгэргэдэг байна.

Молотовой, Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай клубууд оройдоошье хүдэлмэрилнэгүй. Тэдэнэй дэргэдэ урaнһайханай самодеятельностиин кружогууд эмхидхэгдээгүй байха юм. Аймагай 5 колхозууд оройдоошье клубгүй, 9 колхозууд библиотекэгүй байһаар. Аймаг дотор радиофикацииe саашадань үргэдхэхэ хүдэлмэри һулаар ябуулагдана.

ВКП(б)-гэй айком ба тэрэнэй бюро комсомольско ба профсоюзна организацинуудые һулаар хүтэлбэрилдэг, тэдэнээр дамжуулан олониитэ ажалшадтай холбоо барисаагаа улам бэхижүүлхэ гэжэ оролдоогүй байһаниие пленум тэмдэглэбэ.

ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой тэмдэглэһэнэй ёһоор, ВКП(б)-гэй айкомой, тэрэнэй бюрогой ба айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Будаевай хүдэлмэриин метод ехэ дутуунуудтай. Айком болбол ажахын органуудые хүтэлбэрилхэ ёһотой аад лэ, олон ушарта тэдэнэй орондонь хүдэлмэрилдэг, өөрынгөө хүдэлмэридэ партийна эхин организацинуудта түшэглэдэггүй, тэдэниие бэхижүүлдэггүй байна.

Партийна организацинуудай партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриие һулаар табиһанай эсэстэ аймагай колхозууд малажалые хүгжөөхэ түсэбые хангалтагүйгөөр бэелүүлжэ байна гэжэ пленум тэмдэглээ. Кагановичын нэрэмжэтэ, «Коммунизм», «Ленинский путь» ба бусад колхозууд малажалые хүгжөөхэ түсэбые дүүргэхэ талаар аймагаа гэдэргэнь татана. Аймагай олон колхозуудта малай үхэхэ ба малые доторой хэрэгсэлдэ гээд гаргашалха, эхэ малнуудай һубайрха ябадал үзэгдэнэ. Малажал хүгжөөлгые юун һаатуулнаб гэхэдэ, бата бэхи тэжээлэй база байгуулха хүдэлмэри хангалтагүйгөөр табигданхай байна.

Пленум дээрэ ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр Лобсанов Б. Л. үгэ хэлэжэ, партиин айкомой хүдэлмэриин дутуунууд тухай ба аймагай партийна организациин зорилгонууд тухай хэлэбэ.

Пленум болбол зүбшэн хэлсэһэн асуудалаараа дэлгэрэнгы тогтоол абаа.

Улан-Удын самбын фабрикын бүд нэхэгшэ А. Шишкина болбол табанжэлэй даалгабариие уридшалан дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөе фабрика доторoo үүсхэгшэ мүн.

Инженер Ковалевой методые хэрэглэн ажалайнгаа бүтээсые 20 процент дээшэлүүлээд, өөрынгөө дүй дуршэлдэ нүхэдөө оролдосотойгоор һургана.

Зураг дээрэ: Анна Шишкина ажаллажа байна.

М. Миневэй фото.

Мяханай комбинадай ехэ амжалта

Нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлһэн Улан-Удын мяха консервын комбинадай коллектив ехэ амжалта туйлаба. Тус коллектив декабриин 9-дэ валова продукци гаргалгаар жэлэйнгээ түсэбые дүүргээ.

Бүри октябрь һара соо жэлэйнгээ түсэбые дүүргэһэн түрүү колбасна цех түсэбһөө гадуур 780 тонно колбасна зүйлнүүдые үйлэдбэрилөө. Мүн консервын завод жэлэйнгээ түсэбэй дээдэ тээ 406 мянган банка консервэ гаргаба.

Комбинадта стахановецуудай тоо хододоо олошорно. Мүнөө жэлдэ 568 стахановецууд 5 жэлэйнгээ түсэбые, 68 стахановецууд 10—10 жэлэй нормо дүүргэһэн байха юм. Эдэнэрэй тоодо нүхэд Синицын, Денисенко, Рогачев болон бусад оролсоно.

Комбинадай 96 бригадануудай 36-ниинь «Эрхим шанарай бригада» гэһэн хүндэтэ нэрээргэдэ хүртэнхэй. Эдэ бригадануудай дунда БМАССР-эй Верховно Советэй депутат, мүнөө Улан-Удын горсоветэй депутадта кандидат нүхэр Цыдемпиловагай бригада бии. Нүхэр Цыдемпилова хадаа һүүлэй 5 һарын туршада 15 һарын нормо дүүргэһэн байна.

Комбинадай уралан наринжуулагшад жэл соо 800 мянган түхэригэй алмалта хэбэ.

Туйлаһан амжалтаараа урмашан, комбинадай хүдэлмэришэд жэлэй эсэс хүрэтэр бүри эршэмтэй шангаар ажаллажа, 9 миллион түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилэн гаргаха гэһэн уялга абаба.

А. Шестаков.

Жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

Нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые ажалай үндэр амжалтануудаар угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон Галуута-Нуурай загаһанай заводой коллектив загаһа барилгын жэлэйнгээ түсэбые дүүргэбэ.

Мүрысөөнэй дүнгөөр нүхэр Плешковой бригада түсэбөө 135 процент дүүргэжэ, коллектив соогоо түрүү һуури эзэлээ. Загаһашад Степанида Бондаренко, Мария Балданова, Д-Н. Бадмаев ба бусад үндэр бүтээсэтэ ажалаараа шалгарһан байна.

Тус коллектив һунгалтануудай үдэрэй хүндэлэлдэ жэлэй түсэбэй дээдэ тээ 1200 пүүд загаһа барижа, гүрэндөө тушааха гэһэн дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаад, тэрээнээ амжалтатайгаар бэелүүлбэ.

Мүрысөөндэ түрүүлһэн сельпо

Нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ мүрысэһэн Хоринн аймагай Арын, Кульска, Үдын сельпонууд мүрысөөнэйнгөө дүн гаргаба.

Социалистическэ мүрысөөндэ Кульска сельпо рознично эд бараанай эрьесээр жэлэйнгээ түсэб 102,1 процент дүүргэжэ, түрүү һуури эзэлбэ. Эндэхи продавецууд нүхэд Скворцова, Греков гэгшэд түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Мүнөө тус сельпо байгша жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур 107,6 мянган түхэригэй наймаа хэхэ гэһэн уялга абаад, тэрэнээ бэелүүлхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

А. Мангадханов.

Модо бэлэдхэлые тоодоггүй ябадалда эсэс табиха

Нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлтэй дашарамдан, арад ниитын политическэ ба үйлэдбэриин эдэбхи угаа ехээр ургаа. Бүхы советскэ арад таяа хамта, манай республикын модошод бүгэдэарадай энэ һайндэрые ажалай амжалтануудаар угтаха нэгэн хүсэлэнтэйгөөр ажаллажа байна.

Тэрэшэлэн модо бэлэдхэлдэ ерэһэн колхознигууд барилгын модо ба түлеэ залһа Эхэ орондоо элбэгээр угэжэ, тэрэнэй экономическа хүсые улам бүхэжүүлхын тулада шэн зоригтойгоор ажаллана.

Мүнөө модо бэлэдхэлэй намар-үбэлэй сезон эхилһээр хоёр һара болоо. Теэд, энэ шухала хүдэлмэридэ сезоннигууд-колхознигуудые болон модо шэрэлгэдэ хэрэглэгдэхэ мори унаа хабаадуулхаар угтэһэн гүрэнэй түсэб республикын колхозуудаар тон хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байна. Тиимэһээ, 1950—51 онуудта модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ ба ашаалха түсэб энэ хүдэлмэриин түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, таһалдахын аюулда ороод байха юм.

ССР Союзай Министрнүүдэй Советэй тогтоолой үндэһөөр, үшөө октябрь һарын эхеэр баталжа абтаһан тогтоол соогоо республикын правительство болбол аймгүйсэдкомуудай болон колхозуудай правленинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдые модо бэлэдхэлдэ колхознигууд-сезоннигуудые, мүн модо шэрэлгэдэ хэрэглэгдэхэ унаа моринуудые тогтоогдоһон түсэбэй ёһоор, октябриин 15-һаа хожомбэшэ болзорто дүүрэн гаргаха ябадалые хангаха гэжэ уялгалһан байгаа. Гэбэшье, энэ тогтоол олон аймагуудта мүнөө хүрэтэр дүүргэгдээдүй байһаар.

Һүүлэй мэдээгэй ёһоор, «Бурмонголлес» трестын модо бэлэдхэлэй предприятинуудта ерэжэ, модо бэлэдхэлдэ хүдэлмэрилхэ ёһотой сезоннигуудай аяар 1200 гараниинь, тиихэдэ хэлэн зуугаад мори унаанууд мүнөө хүрэтэр эльгээгдээдүй байна. Энэ талаар тон ехээр гээгдэжэ ябаһан аймагуудай тоодо, түбхын түрүүндэ, Прибайкальска, Иволгын, Бичурын, Зэдын, Яруунын, Кяхтын, Түнхэнэй болон бусад зарим аймагуудые оруулхада болоно. Тус аймагуудай колхозууд модо бэлэдхэлгэдэ сезоннигуудые эльгээхэ түсэбөө минил 50—80 процент хүрэтэр дүүргээд байна.

Тиихэдэ, Иволгын ба Прибайкальска аймагуудта модошод-сезоннигуудые эльгээхэ түсэб илангаяа муугаар дүүргэгдэнэ. Тус аймагуудай партийна ба советскэ хүтэлбэрилэгшэд гүрэнэй удхашанартай энэ шухала хэмжээ-ябуулгануудые дүүргэлтэ болгохо ябадалда жаяг заршамгүйгөөр хандаһанайнгаа түлөө партийна дээдэ органһоо зохихо зэмэ абабашье, тэрээнһээ ёһотой, большевистскэ тобшолол өөһэдтөө үшөөл хэжэ шаданагүй. Юуб гэхэдэ, модо бэлэдхэлдэ колхознигууд-сезоннигуудые гаргаха хэрэгтэ эндэ гүрэнэй удхашанар үшөөл олгогдоодүй зандаа.

Тус аймагуудай колхозуудай правленинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд модо бэлэдхэлдэ ерэһэн колхознигуудаа дары мартажархина. Тэдэнэрэй хүдэлмэриие шалгажа үзэдэггүй, зохихо услови байгуулха, модо бэлэдхэлдэ ерээд, бүхы сезон соогоо һайнаар хүдэлмэрилһэн колхознигуудта үгтэхэ хүнгэлэлтэ тухай правительствын тогтоолые һайнаар ойлгуулдаггүй байха юм. Тиихэдэ аймагуудай болон колхозуудай партийна ба советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд модошодойнгоо дунда ниитэ-политическэ болон агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэриие шангадхаха хэрэгтэнь леспромхозуудай парторганизацинуудта халуун туһаламжа үзүүлхэ үүргэтэй байбашье, энэ хүндэтэ уялгаяа дүүргэлтэ болгоногүй. Тиимэһээ политическэ бэлэдхэлтэй хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдөө лесоучастогуудта хүдэлмэрилхыень гаргаха угаа шухала байна.

«Гүрэнэй түсэб хадаа хуули мүн... Энэ эрилтые промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдһөө гадна, мүн манай социалистическэ байгуулалтын бүхы бусад һалбаринуудай хүдэлмэрилэгшэд эшэ үндэһэ болгохо ёһотой... Нэгэ зарим предприятинуудай муу хүдэлмэриие ондоо предприятинуудай һайн хүдэлмэреэр далдалдаг ба нюудаг иимэ практика хадаа ажахые хүтэлбэрилгын советскэ методтэ огто хамаадахагүй байна. Иимэ арганууд социалистическэ ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ огто таарахагүй. Буржуазна комбинаторнууд лэ тиигэжэ һанаха ба тиимэ юумэ хэжэ болохо гээшэ» гэһэн нүхэр Н. А. Булганинай заабариие тус аймагуудай партийна ба советскэ органуудай хүтэлбэрилэгшэд ойлгожо, бүхы дутуу дундануудаа усадхан, сезоннигуудые модо бэлэдхэлдэ олоор эльгээхэ ёһотой.

Мүрысөөнэй договор баталагдаба

Манай республикын ой модоной промышленностиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, мүн колхознигууд-сезоннигууд 1950—51 онуудай намар-үбэлэй сезондо модо бэлэдхэхэ түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхэ нэгэн хүсэлэнтэйгөөр хүдэлмэрилжэ байна. Энэ харюусалгатай зорилгые ганцал ажалай үндэр бүтээсэтэ ажалаар туйлахабди гэжэ тэдэнэр мэдэнэ. Тиимэһээ тэдэнэр уялгануудые абажа социалистическэ мүрысөөнэй договор өөһэд хоорондоо баталжа байна.

Социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлһэн Хандагатайн леспромхозой, Улан-Удын модоной заводой ба Селенгинскэ шпалозаводой коллективүүдэй гэшүүд жэлэйнгээ программые декабриин 17-до сүм дүүргэжэ, һунгалтануудай үдэрые эрхимээр угтахаяа тэмсэжэ байна. Тиихэдэ, ажалай үндэр темп туйлаһан Эрийскэ, Курбын, Хандагайн ба Баруун-Тарбагатайн леспромхозууд модо шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбүүдые дүүргэхэ болонхой.

Манай республикын модошод Читын ба Иркутска областьнуудай модошодые социалистическэ мүрысөөндэ уряалһан байгаа. Тус уряалынь тэдэнэр хүндэтэй дээрэ хүлеэжэ абаа. Мүнөө социалистическэ мүрысөөнэй договорнууд баталагдаба. Энэ мүрысөөндэ түрүүлхын түлөө тэмсэлые шангадхаха хэрэгтэй.

О. Дамдинов.

Хоринхид арга боломжонуудаа хэрэглэнэгүй

Модо бэлэдхэлэй ажахын удхашанарые мэдэжэ байбашье, Хоринн аймагай «Путь Сталина» колхоз (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Лодойбалов) модо бэлэдхэлдэ 20 хүниие моритойгоор гаргаха байһан аад, арай гэжэ 11 хүниие гаргаад байха юм.

Мүн «Победа» колхоз (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Кожевников), Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Будажапов), Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Баданов) сезоннигуудые гаргаха түсэбөө минил 50—55 процент дүүргээ. Гүрэнэй даалгабарида иимэ харюусалгагүйгөөр хандаһанаа эдэнэр «ехэнхи колхознигууднай малажал дээрээ хүдэлмэрилнэ» гэһэн шалтагаар зүбтүүлхые оролдоно. Тус колхозууд модо бэлэдхэлдэ сезоннигуудые гаргаха түсэбөө дүүргэхэ бүхы арга боломжонуудтай. Тиимэһээ эдэнэр арга боломжонуудаа хэрэглэхэ ёһотой.

Тиихэдэ, Хоринн леспромхоз кадрова хүдэлмэришэдые түсэбэйнгөө ёһоор табинагүй. Жэшээлхэдэ, модо шэрэхээр 36 автомашина гаргахын орондо 8-е гаргаа. Мүн модо таллуулгын ажалда 80 мори табиха байһан аад, мүнөө минил 48 мори гаргаһан байна.

Эдэ дутагдалнууд дары усадхагдаха зэргэтэй.

Х. Рыгзенова.

Һүүлэй почтоһоо

Алдуу олонтой гараһан номер

«Курумканский колхозник» газетын 56-дахи номер бурят-монгол хэлэн дээрэ гараа. Газетын энэ номерые гаргагшад хүдэлмэридөө тон харюусалгагүйгөөр хандаһан байна. Номерой хоёр хуудаһан грамматическа алдуунуудаар олон.

Түрүү бэшэг соо «Ороной сүүтэ патриодууд» гэхын орондо «Ороноо сүүтэ патриодууд», «дэбжүүлгэ» гэхын орондо «дэбжэлгэ» гэжэ бэшэгдэнхэй. Мүн «уряанаб», «ажаябуулга» гэхэ мэтээр үгэнүүдые буруугаар бэшэһэн байха юм. Иимэрхүү алдуунууд уяшаһан лэ статья дотор ушарна. Тиихэдэ архаическа болоһон тула мүнөө бурят-монголой литературна хэлэндэ хэрэглэгдэхээ болиһон «элшэн» гэжэ үгые тус газетэ хэрэглэнэ.

Литературна хэлэнэй сэбэрые сахиха гээшэ журналист бүхэнэй сэхэ уялга мүн. Арадта ойлгосотой үгэнүүдые шэлэн абажо, тэдээнэй удхашанарые мэдүүлэл соо дүүрэнээр гарган хэрэглэхэ ябадалые редакци бүхэн хангаха зэргэтэй.

Механизаторнуудай оролдосото ажал

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ hунгаха hунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо абаhан уялгануудаа Гашейн МТС-эй түрүү механизаторнууд хүсэд дүүргэжэ, хэлэhэн үгэеэ хэрэгээр баталба. Тус МТС-эй түрүү 5-дахи тракторна бригада (бригадирынь Семён Ревенский) тракторнуудые заhабарилгын 4-дэхи кварталай түсэбые болзорhоонь уридшалан, декабриин 1-дэ, hайн шанартайгаар дүүргээ.

Мүн Степан Мироновой хүтэлбэрилдэг 20-дохи тракторна бригада заhабарилгые эршэмтэйгээр ябуулжа, 4-дэхи кварталайнгаа түсэбые дүүргэхэ ойротоо МТС-эй бусадшье механизаторнууд бүгэдэарадай hайндэр—hунгалтануудай үдэрые ажалай илалтаар угтахын тулада эршэмтэйгээр худэлмэрилнэд. Жэшээнь, комсомольско организациин секретарь Радион Захаров халаанайнгаа даабарие 150 процентhээ доошо бэшээр дүүргэхэб гэhэн уялга абаhан аад, мүнөө тэрээнээ үлүүлэн дүүргэнэ. Нүхэр Захаров хоёр hарын турша соо халаан бүхэнэйнгөө нормые 200 процент дүүргэжэ ябана. Зарим үдэрнүүдтэ нормоёо 350 процент хүрэтэр дүүргэдэг юм.

Энэ МТС-эй токарна ба кузнечнэ цех үдэр бүриингөө даабарие үлүүлэн дүүргэнэ Токарь Ф Калашников, түмэршэ дархан И. Михалев ба балташан-коммунист Ф Гурин гэгшэд халаанайнгаа даабаринуудые 200—250 процент хүрэтэр дүүргэдэг байна.

И. Степанов.

Хэлэhэн үгэдөө хүрэбэ

Түнхэнэй механизаторнуудай үүсхэлээр дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, Үдын МТС-эй механизаторнууд нютагай Соведүүдтэ hунгаха hунгалтануудай үдэр — декабриин 17 болотор тракторнууд ба хүдөө ажахын машинануудые заhабарилгын 4-дэхи кварталай түсэбые дүүргэхэ гэhэн уялга абаhан байгаа.

Эндэхи механизаторнууд декабриин 10 болотор тракторнуудые заhабарилгын квартальна түсэбөө 147,3 процент, мүн хүдөө ажахын машинануудай заhабарилгын түсэбые зуу гаран процент дүүргэжэ, абаhан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлбэ. Заhабарилгынь шанар hайн. Мүн нилээд ехэ мүнгэн зөөри арбилагдаа.

МТС-эй түрүү тракторна бригаданууд заhабарилга дээрэ үдэр бүриингөө нормые хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. Жэшээнь, «Гигант» колхоздо худэлмэрилдэг нүхэр Д. Расадинай ба Кировэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ худэлмэрилдэг Д. Цыбеновэй бригаданууд үдэрэйнгөө нормые 150—200 процент хүрэтэр дүүргэдэг байна. Мүнөө эдэ бригаданууд машинно-тракторна паркынгаа намар-үбэлэй заhабарилгын бүхы худэлмэринүүдые эсэслэн дүүргэхэ дүтэлөө.

Б. Намжилон.

АЙЛ БҮХЭНДЭ—ГАЗЕТЭ

Эмхитэйгээр захиба

Зэдын аймагай Цаган Усанай МТС-эй худэлмэришэд ба албахаагшад тон эмхитэйгээр газетэ захилгые үнгэргэжэ байна.

Ажалшадай дунда газетэ тараалгада МТС-эй албахаагшад — ахалагша агроном Д. Цынгуев ба бухгалтер Токтохоев гэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Эдэ нүхэдэй трактористнууд-ремонтнигуудай дунда газетэ тараалга тухай ойлгуулламжын худэлмэри ябуулhанайнь ашаар тракторист-ремонтник бүхэн газетэ захиба.

Б. Бадмаев.

Эрхим культармеец

Хэжэнгын аймагай культурно-гэгээрэлэй таhагта худэлмэрилдэг залуу культармеец нүхэр Виктор Самандуев болбол арбан хоногой турша соо ниитын дунда 31 экземпляр газетэнүүд ба журналнуудые тарааба.

«Январиин нэгэн хүрэтэр үшөө 31 экземпляр газетэ ба журналнуудые тараахаб»—гэжэ нүхэр Виктор Самандуев үгэеэ үгөө.

Мүн иимэнүүд комсомолецууд ба культармеецүүд аймаг дотор олон.

Д. Доржиев.

Цыбикжапов хэблэл тараалгые эмхидхэнэгүй

Манай ажалшад болбол өөhэдөө газетэ журналнуудые захижа абаад, hүүлэй hонинуудые хододоо уншажа байхые ехээр хүсэнэ. Тэдэнэй энэ хүсэлэнгые дүүргэхэнь тон шухала байна. Харин тиихэдэ, Мухаршэбэрэй аймагай «Комсомол» колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Цыбикжапов арад зоной дунда большевистскэ хэблэл тараалгада харюусалгагүйгөөр хандана. Тэрэ хадаа газетэ, журналнуудые колхознигуудай захилгые муугаар эмхидхээ. Мүнөө тус колхозой гэшүүдэй дунда оройдоол 3 экземпляр «Б. М. Үнэн» газетэ тараагданхай. Иимэ байдалые нүхэр Цыбикжапов худал шалтагаанаар далдалхые hэдэнэ.

Д. Петров.

БЭЛИГТЭЙ АРТИСТНУУД

Бурят-Монголой Ленинэй ордентэ гүрэнэй оперо ба баледэй театрын артистнууд Лариса Сахьянова, Цыден Бадмаев гэгшэд тон харюусалгатай рольнуудые шадабаритайгаар наададаг, үндэр мэргэжэлтэй юм. Тэдэнэр «Бахчисарайский фонтан», «Хун шубуута нуур» ба бусад баледуудэй гол рольнуудые гүйсэдхэхэдөө, образуудые эли тодоор ба зүбөөр харуулна. Эдэ артистнуудые танихагүй хүн Улан-Үдэдэ үсөөн юм. Тэдэнэр театр харагшадай дунда тон хүндэтэй болонхой.

Оролдосотой ажалаараа алдаршаhан артистнууд Лариса Сахьянова Улан-Үдын горсоведэй депутадта кандидадаар, Цыден Бадмаев Городской райсоведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэhэн байна. Арадай найдабарие тэдэнэрэй үнэн сэхээр дүүргэхэнь лабтай.

Н. Маторин.

Залуу hунгагшадай суглаанууд

Декабриин 11-дэ Ленинэй ордентэ оперо баледэй театр соо залуу hунгагшадта зорюулагдаhан ехэ суглаан болоо.

«Буржуазна демократиhаа советскэ демократиин булюу hайниинь» гэhэн темээр ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой обкомой секретарь нүхэр Гаськов дэлгэрэнгы элидхэл хээ.

Элидхэлшэ болбол советскэ залуушуулай агууехэ эрхэ ба хэрэгүүд тухай тодо хурсаар хөөрөө. Мүн үжэн хосоржо байhан капиталай оронуудта залуушуулай ажаhууха, хүгжэн ургаха ямаршье эрхэгүй байhан тухай, тэсэшэгүй доромжолол, дарлалтаhаа сүлөөрхын түлөө тэдэнэй тэмсэлэй ургажа байhан тухай элидхэлшэ тогтон хэлээ.

Удаань пединститудай, театрально-хүгжэмэй училищиин студентнүүд болон оперо ба баледэй театрын артистнар сугларагшадта ехэ концерт харуулаа.

Ч. Санжиев.

* * *

ТУРУНТАЕВО. (**Манай селькорhоо телефоноор абтаба**). Декабриин 10-да аймагай центрын культурын байшанда залуу hунгагшадай суглаан боложо, тон олон хүн сугларба. Эндэ комсомолой айкомой секретарь нүхэр Еранский «Советскэ засаг залуушуулда юу үгөөб» гэhэн элидхэл хэhэн байна.

6 залуу hунгагшад тэндэ үгэ хэлэхэ зуураа, советскэ залуушуулай эрхэ сүлөө ба зол жаргал тухай тэмдэглээд, советскэ засагые байгуулагша ба ударидагша Ленин—Сталинай партида, агууехэ Сталинда баяр баясхалан хүргөө.

Суглаанай эсэстэ концерт болоо.

Г. Колмаков.

Санаар Иволга гараа

БМАССР-эй элүүрые хамгаалха Министерствын Республиканска больницын «Медик» гэжэ спортивна обществын бүлэг физкультурнигууд Иволгын аймагай Буденнын нэрэмжэтэ колхоз санаар ошожо, ниитэ-ойлгууламжын худэлмэри ябуулаа. Тэдэнэр халаа тэндэхи колхознигуудтай советскэ hунгуулиин системэ тухай темээр хөөрэлдөө үнгэргэhэн байна. Хөөрэлдөөндэ олон колхознигууд хабаадажа, тэрээгээр ехэ hонирхоhон байна.

С. Бороноев.

Передвижной театрын түрүүшын алхам

Бурят-Монголой передвижной драматическа театр Павленкын «Жаргал» гэжэ спектакль табилгаар түрүүшынгээ сезоние нээhэн байна Уранзохёолшо Павленкын энэ пьесые оронойманай олон театрнууд өөhэдынгөө репертуарнуудта орууланхай. Советскэ театрнуудай элитэ артистнууд коммунист Алексей Воропаевай патриотическа образые советскэ хүнүүдэй бодото ажабайдалтай нигтаар холбожо, тон шадабаритайгаар харуулха гэжэ эрмэлзэдэг байна.

Тиимэhээнь, hаяхан эмхидхэгдэhэн передвижной драмтеатрын түрүүшынгээ сезоние тус спектакль табилгаар эхилhэниинь угаа hайшаалтай. hайнаар түхеэрэгдэhэн сценэ дээрэ табигдадаг, актёрско ехэ хүсэ хэрэглэдэг энэ пьесэ богонихон болзор соо бэлэдхэгдээ.

Тус театрын коллектив урдаа табигдаhан зорилгые нилээд амжалтатайгаар дүүргэжэ, советскэ хүнүүдэй ажал худэлмэриин баатарлиг габьяае, шэн зоригые, коммунизмын түлөө тэмсэлые шадабаритайгаар ба hонирхолтойгоор харуулна.

Мүн передвижной театрын бусад театрнуудhаа онсо илгаатай байhаниинь хараада абтанхай. Энэ спектаклиие колхозуудай ямаршье клубта тус театр табижа шадаха байна.

«Жаргал» гэжэ спектаклиин гол удхань хадаа советскэ хүнүүдэй ажал худэлмэрие ба тэрээнhээ үндэhэтэй зол жаргалыень харуулга болоно. Дайнай үедэ немецкэ булимтарагшадаар hандаргагдаhан Крымдэ ажаhуухаяа хүнүүд бүлэг бүлэгөөрөө нүүжэ ерэнэ. Тэдэнэй дунда нүхэр Огарновай бүлые (БМАССР-эй габьяата артист Б Ринчино ба РСФСР-эй габьяата артистка Н Гендунова), залуу Юрий ба Наташа Поднебеско (БМАССР-эй габьяата артист Миронов. Бадмаева) гэгшэдые, Городцов ба бусадые харанабди. hүүлшын бүлэг соонь таягтайгаар арайхан гэжэ ябажа шадаха полковник Воропаев ерэлсэнэ. Дайнда сугтаа ябаhан нүхэдөө тухашаруулхагүй, хэндэшье hаалта хэнгүй, харин үлэгшэ наhаяа гансаараа ажаhуужа үнгэргэхэ гэжэ тэрэ Крым ерээ юм. Зүгөөр, тэрэ иимэ пессимистическэ hанал бодолтойгоор үни ябаагүй Крым нүүжэ ерэhэн хүнүүдтэй уулзахадаа Воропаев иимэ hаналhаа арсажа, тэдэнэй гүн дунда өөрынгөө hуури олохо гэжэ үнэн зүрхэнhөө шиидэнэ.

Түрүүшээр Воропаев (артист Николаев жиирэй худэлмэришэн байhан аад, удаань Крымые hэргээн бодхоолгын түлөө тэмсэлые эмхидхэгшэдэй ба хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэниинь болоно. Воропаев хүн зондо тон халуунаар хандажа шадана Юрий Поднебеско гэгшэдэ элидхэлээ бирагүйгөөр зохеогоош гэжэ (2 картинын 2 акт) тэрэ тон анхаралтайгаар ойлгуулжа үгөөд, заhаха аргыень заана. Мүн Воропаев кубанска таряашан Городцовтой баян ургаса абаха тухай хөөрэлдэнэ.

Воропаев өөрынгөө үбшэниие обёоронгүй, бүхы хүсөөрөө ажаллана Инаг вождьтоёо уулзаhан тухай тэрэнэй хөөрөөн сэдьхэл хүдэлгэмэ байна Энэ сценые артистнар тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр, тиихэтээ хамта простойгоор наадана. Энэ туйлаhан амжалтаараа артист Николаев hанаагаа амарангүй. харин өөрынгөө ролиие бүри гүнзэгыгөөр шудалжа, большевик Воропаевай образые бүри хүсэтэйгөөр ба шадабаритайгаар харуулха бэзэ гэжэ найдагдана

Режиссер халаа Корытовай образые эли тодоор гаргаха арга боломжонуудаа дүүрэнээр хэрэглэжэ шадаагүй Артист Пагбаин Корытовай —холые хаража шададаггүй, хүшэр хүндэ байдалай болоходо төөришэдэг хүтэлбэрилэгшын образые гүйсэд харуулжа шаданагүй гэжэ hанагдана Корытов hанал бодол багатайгаараа Воропаевhаа илгарна Гэбэшье, энэ дутагдалыень Пагбаин зүбөөр харуулнагүй, харин тэрэ хүниие ехэ илдам ба гүнзэгы боломжотой болгожорхино Тиимэhээнь Корытовай ямаршье юумын түлөө худэлмэриhөө гаргагдаhаниинь театр харагшадта ойлгогдоногүй.

Варвара Огарновагай ролиие бэлигтэй артистка Н. Гендунова hайнаар гүйсэдхэнэ. Зүгөөр, Гендунова үгэнүүдээ нэгэ адляар ба үлүү удаанаар хэлэнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй Даруугаар, аялдар hайханаар ба простойгоор Леныын роль (артистка Шангина) гүйсэдхэгдэнэ Гэхэ зуура. Воропаевтай хөөрэлдэжэ байhан үедэнь тус роль hулабтар болошоно Артистнууд Миронов (Юрий Поднебеско), Бадмаева (Наташа Поднебеско) яhала шадабаритайгаар рольнуудаа гүйсэдхэнэ.

Зүгөөр, спектакль нэгэ тэгшэ hайнаар табигдаа гэжэ болохогүй. Юуб гэхэдэ, спектаклиин идейно-уранhайханай нэгэдэмэл шиидхэбэри хүсэд бэшэ байна Тиимэhээнь спектакль соо тодо. хурса үенүүдэй хажуугаар, hула. бүрүүлээр харуулагдаhан газарнууд бии

Тус спектаклиин эдэ зарим дутагдалнуудтайшье hаань. залуу театр саашадаа бүри hайн, удхатүгэс ба идейнэ үндэр шанартай спектакльнуудые табиха дүүрэн арга боломжотой байна

А. Плишкина.

СТУДЕНТЫН ЭЛИДХЭЛ

Улан-Удын педагогическа училищиин бурятска отделениин студентнэр лекцинүүдые уншалгаар ба зүжэг наада табилгаар Иволгын аймагай «Коминтерн» колхозые хангадаг байна hаяхан клубтаа олоороо сугларhан колхознигуудта 4-дэхи курсын студент Бато Очиров Сталинска Конституци тухай элидхэл хэбэ.

Элидхэлэй hүүлээр студентнэр Апполон Шадаевай «Хоёр буруу» гэжэ зүжэг харуулhан ба hонирхолтой концерт табиhан байна.

Б. Цыренжапов.

ПРОФСОЮЗНА ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ ТООСООТО-hУНГУУЛИИН СУГЛААНУУДЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХЭ

М. МОГНОНОВ,
Бурят-Монголой профсоюзуудай областной Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ

ВЦСПС-эй 1950 оной сентябриин 26-най тогтоолой ёhоор, предприятинуудта ба эмхи зургаануудта фабричнэ, заводской комитедүүдэй ба месткомуудай тоосоото-hунгуулиин суглаанууд байгша оной декабриин 1-hээ 1951 оной январь болотор үнгэргэгдэжэ байна. Районно, городской, областной конференцинүүд 1951 оной январь hара соо, союзуудай хоорондын областной конференцинүүд февралиин 15 болотор, профсоюзуудай Центральна Комитедүүдэй съезднүүд апрелиин 1 болотор үнгэргэгдэхэ юм.

Профсоюзна органуудай тоосоото-hунгуулиин суглаанууд хадаа профсоюзна организацинуудай ажабайдалда ехэхэн событи мүн болоно.

Советскэ профсоюзууд — манай обществын эгээл ниитын организацинууд мүн. Профсоюзууд хадаа олониитэ худэлмэришэдэй ба албахаагшадай организаци мүн. Тэдэнэй хүтэлбэрилхы органууд hунгагдадаг, олониитэ ажалшадаар хинагдадаг, хэhэн худэлмэри тухайгаа тэдэнэй үмэнэ тоосодог байна. Тиимэhээ, манай профсоюзуудай органууд өөрынгөө организациин мүн. Имагта тэдэнэр организацингаа бүхы хэрэгые шиидхэдэг, профсоюзна органой ба хүтэлбэрилэгшэ бүхэнэй худэлмэриин дүнгые сэгнэдэг гээшэ.

Профсоюзна органуудай энээнэй урда тээ болоhон тоосоо ба hунгалтануудhаа хойшонхи үе соо, манай республикын профсоюзна организацинууд СССР-эй профсоюзуудай X съездын шиидхэбэрие бэелүүлхэ хэрэгтэ бүхы худэлмэреэ зорюулhан байна. Профсоюзна органуудай мүнөө боложо байгаа тоосоото-hунгуулиин суглаанууд съездын шиидхэбэрие дүүргэлгын ниитэ шалгалта болохо байна.

Профсоюзуудай X съездhээ хойшо үнгэрhэн саг соо партийна организацинуудай хүтэлбэри доро республикымнай профсоюзна организацинууд горьтойхон худэлмэри хээ. Профсоюзна организацинууд предприятинуудта социалистическэ мүрысөө нилээд hайнаар ба тодорхойгоор хүтэлбэрилдэг, түрүү стахановецуудай худэлмэриин дүй дүршэлые эмхитэйгээр, үргэнөөр дэлгэрүүлдэг болоо. Энээнэй ашаар, дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй дүрбэн жэлэйнь түсэбые ба байгша оной 10 hарын түсэбые республикымнай промышленность үлүүлэн дүүргээ. Олон предприятинууд жэлэйнгээ даалгабаринуудые болзорhоонь урид дүүргэжэ шадаа. Тэдэнэй тоодо Ленинэй ордентэ ПВЗ, мебельнэ фабрика, Улан-Удын горпромкомбинат ба бусад предприятинууд ороно.

Мүн энэ үе соо худэлмэришэд ба албахаагшадые культурно-ажаhуудалай талаар хангалгые hайжаруулха ехэхэн худэлмэри профсоюзна организацинууд хээ, хэжэшье байна. Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай сеть нилээд ургэдхэгдөө, тэндэ ниитэ-политическэ худэлмэри hайжаруулагдаа.

Гэбэшье, профсоюзна организацинуудай худэлмэридэ үшөө горьтой дутагдалнууд бии. Профсоюзуудай X съездын шиидхэбэрие олонхи профсоюзна организацинууд хангалтагүйгөөр дүүргэнэ.

Профсоюзна худэлмэриин шухала участок болохо социалистическэ мүрысөө эмхидхэлгэдэ ёhо тэды ба хайша хэрэгээр хандаха ябадал үшөө хүсэд усадхагдаагүй Стахановецуудай худэлмэриин дүй дүршэлые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ ёhотой анхарал оролдолго хандуулагданагүй. Профсоюзна олон организацинууд худэлмэришэдые ба албахаагшадые культурно-ажаhуудалай талаар хангалгада бии байhан дутагдалнуудтай эбсэжэ байна. Коллективнэ договорнуудаар хараалагдаhан хоёр талын уялгануудые дүүргэлтэдэ зохихо эрилтэ табигданагүй. Колдоговорой дүүргэлтые шалгахадаа, дутагдалнуудые ёhо тэды тэмдэглээд лэ хизаарладаг ушарнууд олон. Зарим предприятинуудта договорой уялгануудые дүүргэлгээр ажахын ба профсоюзна хүтэлбэрилэгшэдэй квартал бүхэнэй тоосоон саг соогоо хэгдэдэггүй байна. Профсоюзуудай зарим культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд худэлмэришэдэй ба албахаагшадай улам ургажа байгаа эрилтые hулаар хангана.

Эдэ бүхы дутуунууд хадаа профсоюзна организацинуудай худэлмэрие hайжаруулгада, предприятинуудай урда табигдаhан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ hаад тойбо ушаруулдаг байна.

Тиимэhээ, профсоюзна органуудай худэлмэридэхи дутуунуудые эсэстэнь хүрэтэр элирүүлгэ ба тэдэниие түргэн зайлуулха хэмжээнүүдые хараалалга хадаа тоосооото-hунгуулиин суглаануудай, конференцинүүдэй шухала зорилго болоно.

Профсоюзна ямаршье комитедэй тоосоото элидхэл худэлмэриингөө алишье талые гүнзэгыгөөр шүүмжэлhэн, худэлмэриин түрүү дүй дүршэлые согсолhон ба профсоюзна организациин урдахи зорилгонуудые зүбөөр тодорхойлhон байгаа hаа, тэрэ элидхэлэй большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ туhалхань мэдээжэ. Иимэл ушарта тоосоото-hунгуулиин суглаанууд ба конференцинүүд политическэ үндэр хэмжээндэ үнгэрхэ байна.

«Хүтэлбэрилэгшэд хүтэлбэрилэгдэгшэдээ тэдэнэй худэлмэриинь дүнгөөр шалгадаг хадань, — гэжэ нүхэр Сталин hургана, — хүнүүдые гансал дээрэhээ руу шалгажа болохо юм гэжэ зарим нүхэдүүд hанадаг. Энэ буруу. Хүнүүдые ба даалгабаринуудые дүүргэлтын нүлөө ехэтэй хэмжээнүүдэй нэгэн болоhон, дээрэhээ руу шалгалтын хэрэгтэйнь элитэ. Гэбэшье, дээрэhээ руу шалгалга хадаа шалгалтын бүхы хэрэгые үшөө хүсэд дүүргэнэгүй. Олониигтын, хүтэлбэрилэгдэгшэдэй хүтэлбэрилэгшэдөө шалгажа, алдуунуудыень тэмдэглэдэг ба тэдэниие усадхаха замыень заадаг үшөө ондоо түрэлэй шалгалта, доороhоо шалгалта болбол хүнүүдые шалгалгын эгээл нүлөө ехэтэй органуудай нэгэн болоно».

Профсоюзна органуудай тоосоонууд ба hунгалтанууд имагтал иимэ түрэлэй шалгалта болохо ёhотой.

Проворгануудай тоосоото-hунгуулиин суглаанууд мүнөө үнгэргэгдэжэ эхилээ Эдэ суглаанууд манай партяар ба профсоюзуудай X съездын шиидхэбэреэр проворганизацинуудай урда табигдаhан зорилгонуудай хэмжээндэ хүрэтэр проворгануудай худэлмэрие үргэхые худэлмэришэд ба албахаагшадай эрмэлзэдэг байhые элеэр харуулна.

Тоосоото-hунгуулиин суглаанууд ба конференцинүүдые политическэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэхын, тэрээндэ олониитые эдэбхитэйгээр хабаадуулхын тула, суглаануудые hайнаар бэлэдхэхэ ба профсоюзай гэшүүн бүхэндэ суглаанай болохо сагые эртээнhээ дуулгаха хэрэгтэй.

Улан-Удын сэмбын фабрикада болоhон ушартал адляар суглаа үнгэргэжэ яажашье болохогүй. Фабкомойнь түрүүлэгшэ нүхэр Безгузов декабриин 2-то болохо тоосоото-hунгуулиингаа суглаанай соносхолые болзорhоонь миил 4 хоног урид нияhан байна. Мүн имэрхүү ярагhан, тэбдэhэн ябадал городской эпидемическэ станцида гаргахые hэдээ.

ВЦСПС-эй инструкциин ёhоор, фабричнэ, заводской комитедүүд ба месткомууд тоосоото-hунгуулиин суглаануудые 10 хоног урид соносхохо байhанаа мартаха ёhогүй.

hунгалтануудые үнгэргэлгөөр ВЦСПС-эй инструкциин заабарие зүбөөр дүүргэлгэ ба профсоюзна демократиин принципүүдые нарииваар сахилга болбол профсоюзай гэшүүдтэ профорганойнгоо худэлмэрие зүбөөр сэгнэхэ, дутуунуудаа элирүүлхэ, олониитын этигэл дүүргэжэ шадахагүй хүнүүдые хүтэлбэрилхы тушаалhаань сүлөөлхэ арга боломжо олгохо байна. Профсоюзна организацинуудай эдэбхитэдэй дунда политическэ ба ажал худэлмэриингөө талаар ургаhан худэлмэрилэгшэд олон Профсоюзна организацинуудай хүтэлбэрилхы худэлмэридэ түрүүшүүлэй дундаhаа шадабаритай шэнэ кадрнуудые дэбжүүлхэ шухала.

Профсоюзуудай районно. городской ба областной комитедүүд өөhэдынгөө эхин организацинуудта тоосоото-hунгуулиин суглаануудые бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ хэрэгтэнь туhалха уялгатай Эхин организацинуудта тус суглаануудай үнгэргэлгэдэ профсоюзуудай райкомуудай, обкомуудай президиумүүдэй гэшүүд заатагүй хабаадалсаха ёhотой.

Партийна организацинуудай хүтэлбэри доро республикымнай профсоюзна организацинуудай тоосооото-hунгуулиингаа суглаануудые, конференцинүүдые идейно-политическэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэжэ шадаха байhаниинь лабтай

ООН-эй Генеральна Ассамблейн табадахи сесси

Политическэ комитедэй заседани

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 12. (ТАСС). Кореядэ Хитадай арадай республикын хэһэн «интервенци» гэдэг тухай асуудал зүбшэн хэлсэжэ ургэлжэлһэн Политическэ комитедэй мүнөө үглөөнэй заседаниин эхиндэ Индиин түлөөлэгшэ Рау үгэ хэлэжэ, бүлэг делегацинуудай үмэнэһөө резолюциин 2 шэнэ проект оруулба.

13 оронуудай — Афганистанай, Бирмын, Египедэй, Индиин, Индонезиин, Иранай, Иракын, Ливанай, Пакистанай, Филиппинын, Саудовско Аравиин, Сириин ба Йеменэй делегацинуудай үмэнэһөө табигдаһан резолюциин нэгэдэхи проект соо «Кореядэхи конфликтые бусад районуудта дэлгэрүүлхэ ябадал уридшалан зайлуулхын тулада ба Кореядэхи дайнай ябуулгануудые зогсоохын тулада хэмжээ-ябуулганууд дары абтаха ёһотой, мүнөө байгаа зүришэлдөөнүүдые ООН-эй принципүүдтэй ба зорилгонуудтай зохилдуулан эбэй ёһоор шиидхэхын тулада саашанхи алхамууд хэгдэхэ ёһотой» гэжэ тэмдэглэхые дурадхагдана. Түрүүлэгшые өөрыень оруулалсаад, 3 нюурнуудһаа группа байгуулхые Ассамблейн түрүүлэгшэ Энтезамда Генеральна Ассамблейн дурадхахые тус проект хараална. Энэ группа хадаа Кореядэхи дайнай ябуулгануудые зогсоохо тухай асуудалые хангалтатайгаар шиидхэхэ ябадал түйлаха үндэһэ һуури зохёон болбосоруулха ба шадаал һаа богони болзорто һайшаан дурадхалнуудые Ассамблейдэ табиха ёһотой байна.

Филиппинынһээ бэшэ 12 эдэ оронуудай делегацинуудай үмэнэһөө табигдаһан резолюциин 2-дохи проект хадаа шадаал һаа түргэнөөр уулзахыень, мүн Дальна Восток дээрэхи зүришэлдөөнүүдые ООН-эй зорилгонуудтай ба принципүүдтэй зохилдуулан эбэй ёһоор шиидхэхын тула һайшаан дурадхалнуудые табихыень хэдэ хэдэн оронуудай правительствонуудай түлөөлэгшэдтэ Ассамблейн һайшаан дурадхахые хараална.

Нью-Йоркдо байгаа Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын түлөөлэгшэ У Сю-цюаньтай хэлсээнүүдые хэһэнэйнгээ дүнгүүд тухай Индиин түлөөлэгшэ Политическэ комитедтэ мэдээсэбэ. Хитадай арадай Центральна правительство дай хүсэнэгүй, корейскэ асуудал эбэй ёһоор шиидхэхые хүсэнэ, гэбэшье тэрэ хадаа Хитадай хилын дэргэдэ американска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэжэ байгаа ябуулгануудые ехэ сошордонгёор хаража байна гэжэ Хитадай түлөөлэгшэ намайе этигүүлээ гэжэ Рау хэлэбэ. Раугай хэлэһэн ёһоор Хитадай арадай республикын түлөөлэгшэ хадаа мүнөө США-гэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй эзэмдэлгэ доро байгаа Тайван арал тухай асуудал тэрэшэлэн табяа. Индийска правительствын һаналаар, Тайван тухай асуудал хадаа Тайван Хитадта бусаагдаха ёһотой гэжэ тодорхойлһон Каирска ба Потсдамска хэлсээнүүдэй үндэһэ баримталан шиидхэгдэхэ ёһотой гэжэ индийскэ түлөөлэгшэ Хитадай арадай Центральна правительствын түлөөлэгшэдэ мэдээсэбэ.

Хоёрдохи резолюцида нимэ оронууд: СССР, США, Франци, Англи, Инди, Египет дурсагдаһан байха тухай дурадхалые Рау оруулба. Эдэ оронуудай түлөөлэгшэд сугларха ба Дальна Восток дээрэхи зүришэлдөөнүүдые эбэй ёһоор шиидхэхэ тушаа һайшаан дурадхалнуудые табиха ёһотой болоно.

Резолюциин дээрэ дурсагдаһан проектнүүдые Политическэ комитедэй дары зүбшэн хэлсэжэ эхилхые Рау дурадхаба.

Хитадай арадай республикада эсэргүү хардалга тухай асуудалаар үгэ хэлэхээр БССР-эй делегаци бэшүүлээ гэжэ мэдүүлээд, БССР-эй түлөөлэгшэ К. В. Киселев индийскэ түлөөлэгшын һүүлшын дурадхал зүбшэн хэлсэлгые саг зуура хойшолуулхые дурадхаба. Комитедэй түрүүлэгшэ БССР-эй түлөөлэгшын энэ хуули ёһоной эрилтые зүбшөөхэ ёһотой болобо.

Кореядэ «интервенци» хэбэ гэжэ Хитадай арадай республикые гэмнэхэ гэһэн һэдэлгэнүүд ямаршье үндэһэгүй, үнэн хэрэг дээрээ США хадаа Хитадай территоридо добтолон ороод, тэрэнэй суверенитедые үдэр бүри эбдэжэ, Хитадай аюулгүй байха ябадалда аюул заналта хэнэ гэжэ Киселев мэдүүлбэ.

Кореядэхи американска агрессиин, тэрэшэлэн урда үнгэрһэн сагта японско империалистнуудай хэһэн агрессиин гол зорилгонь Корея бэшэ, харин Хитад ба бүхы Ази болоно. ООН-эй нэрэ хүндөөр ба тугаар халхалагдаһан американска интервенцидэ эсэргүү ахадүү арадай сүлөөрэлгын тэмсэлдэнь Корейскэ арадай-демократическа республикын правительствын хүтэлбэри доро хабаадахые хүсэһэн һайндуратанай Корея руу ошоходонь һаад хэхэ ямаршье үндэһэ Хитадай арадай правительствода байгаагүй.

Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын зүгһөө ямаршье интервенци Кореядэ хэгдээгүй гэжэ БССР-эй делегаци тоолоно, тиимэһээ 6 делегацинуудай резолюцие буруушаажа голосовалха байна гэжэ Киселев түгэсхэлдөө хэлэбэ. БССР-эй делегаци хадаа Кореяһаа гадаадын сэрэгүүдые дары гаргахые ба корейскэ асуудал шиидхэлгые Корейскэ арадта өөртэнь үгэхые һайшаан дурадхаһан СССР-эй делегациин резолюциин түлөө голосовалха байна.

Югославиин, Австралиин ба Сириин түлөөлэгшэд зүбшэн хэлсэгдэжэ байгаа асуудалаар ниитын үгэ буляалдаае хойшолуулха ба 13 оронуудай делегацинуудай резолюциин проектнүүдые хаража үзөөд голосовалха тухай Индиин делегациин дурадхал абахые дурадхаба. Советскэ Союзай түлөөлэгшэ Я. А. Малик резолюциин бүхы проектнүүдые нэгэн доро голосовалхые дурадхаба.

Асуудал голосованида табигдажа, Индиин делегациин дурадхал мэдээжэ олонхи голосоор абтаа. Тэрэнэй түлөө 48 делегаци голосовалаа, буруушааажа 5 делегаци (СССР, УССР, БССР, Польша ба Чехословаки) голосовалаа, 4 делегаци һаналаа бариба.

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арьдай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ХОЙТО КОРЕЯ, декабриин 14. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани декабриин 14-дэ ингэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд добтолго хэжэ үргэлжэлөө.

Синьгэ (Синкей) ба Месань (Тозан) районуудта дайсан 38-дахи параллель тээшэ сухарижа байна. Дайсанай зарим частьнууд 38-дахи параллельһээ саашаа сухариба.

Зүүн эрье дээрэ вонсанска шэглэлдэ ябуулгануудые хэжэ байгаа Арадай армиин частьнууд Соньчжинь (Дзесин), Килчу (Киссю), Таньчхонь (Тансен), Ивонь (Риген), Пукчхон (Хокусай) ба бусад городуудые сүлөөлөөд, добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ байна.

Лисынмановска «Капитолий» дивизиин ба 3-дахи дивизиин, американска 7-дохи пехотно ба далайн пехотын 1-дэхи дивизиин бута сохигдоһон үлэгдэлнүүд Хамхынай (Канко) райондо Арадай армиин частьнуудай эршэмтэйгээр добтолһоной ашаар мүнөө далайгаар сухарижа байна

Финляндидахи правительственна асуудал тухай

СТОКГОЛЬМ, декабриин 13. (ТАСС). «Трумэнай правительство финскэ баруунай социал-демокрадуудта заабаринуудые үгэнэ» — гэһэн гаршагтайгаар «Ню Даг» газетэ Финляндидахи американска посланник Кэбот ба финскэ социал-демократиин хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо һая болоһон хэлсээнүүд тухай Хельсинки городһоо өөрынгөө корреспондентын эльгээһэн нимэ телеграмма толилоо:

«Американска посланник Кэбот финскэ социал-демокрадуудай хүтэлбэрилэгшэд Таннер ба Лескинен гэгшэдтэй уулзаа гэжэ шведскэ арадай партида хамаатай нюурнуудһаа соностобо. Американецуудай хүсэһэн түсэбөөр Финляндида правительственна асуудалай үшөө шиидхэгдээгүй байһан тушаа вашингтонойхид дурагүйтэнэ гэжэ Кэбот мэдүүлбэ. Кэбот хадаа тон богони болзор соо финскэ шэнэ правительство байгуулхын тула абаха хэмжээ-ябуулганууд тухай асуудал хаража үзэхые хүсэбэ. Энэ шэнэ правительство хадаа «эбсэшэгүй политика» ябуулха ёһотой байна.

Финскэ социал-демократиин хүтэлбэрилэгшэд баруунайхидтай хани харилсаа тогтоохын тула бүхы арга боломжонуудые ашаглаагүй ба Кекконенэй правительствые тэдэнэр унагаажа шадаагүй гэжэ американска посланник зааба.

Коммунистнууд шэнэ правительствода оруулагдаха ёһогүй гэжэ Кэбот тусхай тэмдэглэбэ. Правительствын составые шадаал һаа түргөөр хубилгахые Таннерай тала баригшадта һайшаан дурадхаһан ба социал-демократическа хүтэлбэрилэгшэдтэ өөрынгөө шадахыса зэргээр туһалхаб гэжэ Кэбот үгэеэ үгэбэ. Кекконенэй правительствода эсэргүү тэмсэхэдэнь социал-демократиин хүтэлбэрилэгшэдтэ эдэбхитэйгээр туһалхыень коалиционно партида нүлөөлхэб гэжэ Кэбот тэрэшэлэн үгэеэ үгэбэ.

Таннер, Лескинен гэгшэд социал-демокрадуудһаа, аграрнигуудһаа, мүн бусад партинуудай түлөөлэгшэдһөө правительство бүридүүлхэ үндэһэ байгуулхабди гэжэ американска посланнигта үгэеэ үгэбэ.

Хэрбээ социал-демокрадууд американска туһаламжатайгаар өөрынгөө партиин түлөөлэгшэдһөө буржуазна бусад партинуудтай хамтаран, арадай демокрадуудгүйгөөр, правительство байгуулжа шадаа һаа, энэнь хүшэр хүндэ хойшолонгуудта хүргэхэ ба провокаци гэжэ харагдаха байна, гэжэ шведскэ арадай партиин зарим нюурнууд мэдүүлнэ».

Баруун Берлиндэ солдадуудые элсүүлхэ шэнэ аргануу

БЕРЛИН, декабриин 13. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөө үедэ Баруун Берлиндэхи ажалай бюро хадаа хүдэлмэригүй залуушуулда тэдхэмжэ үгэлгые зогсооһон гү, али тон багадхаһан байна. Армида залуушуулай алба хэхыень нимэ аргаар баалана.

Зонеаллейдэхи (американска сектор) ажалай бюро 22-һоо 24 хүрэтэр наһанай хүдэлмэригүй залуушуулда элдэб янзын шалтагаанаар тэдхэмжэ үгэнэгүй. Тиихэ зуураа бюрогой чиновнигууд хадаа баруун Берлиндэ залуушуул хэзээ бүхэндэ хүдэлмэри оложо шадаха гэжэ ойлгуулаад, «хүдэлмэришэнэй отрядууд» гэдэгтэ ошохые заана. Тэдэ отрядууд баруун берлинскэ хүлһэнэй сэрэгүүд мүн.

Ч. НАМЖИЛОВ

Шархяа хатааһан бригада

«Вашингтоной захиралтаар Корея руу эльгээгдэһэн турецкэ «һайндуратанай» бригада Арадай армиин сэрэгүүдтэ бута сохигдоо, командирынь бэеэ хоролон алаба»

Газетэнүүдһээ.

Долларой улые долёомсоороо
«Дайша» султан дохилзоод:
— «Хайшан гэхэбиб, бурхан,
Хамһалсаһуул даа бушуухан...»
Гэжэ байжа һугшарба,
Гараа табиба приказла.
Һахай һалаг суглуулба
«Һайндуратанай» бригада.
...Далай гаталжа хүрэмсөөрнь
Дайнда тэдэнэй оромсоорнь
Арадай армиин нюдарга
Арбан тээһээнь нидхэрбэ.

Үхэлөө бэдирһэн турогууд
Үйрэ һамна сохюулшоод,
Үлдэһэн нэгэниинь тэбдэбэ,
Үмдөө татаһаар тэрьедэбэ.
Сэнхир тугынь хумиранхай
Шуһа нүжөөр нэбтэршоо.
Өөртөө һомо шэнгээнхэй
Өөдэгүй ноёниинь тарайшоо.
...Анкарагай тэнгэри бүрхэнги:
Арадай буруушаал дошхорно —
Сахилгаан, дуунай нэрьеэндэ
Султанай шэрээнь шэшэрнэ.

Трумэнай ба Эттлиин зүблөөн тухай Гарри Поллитын статья

ЛОНДОН, декабриин 12. (ТАСС). Эттлиин ба Трумэнай хоорондохи хэлсээнүүдэй дүнгүүд хадаа «англо-американска нэгэн һаналай дүүрэнээр түйлагдаһан ябадал мүн» гэжэ харуулхые английска буржуазна хэблэлэй һэдэһэнииие Гарри Поллит элирүүлбэ. «Дейли Уоркер» газетэдэ толилогдоһон статья соогоо тэрэ хадаа английска арад «вашингтонско хэлсээнүүдэй дүнгүүдые дуулаад, ехээр сошордобо» гэжэ заана.

Эттли бүхы шухала асуудалнуудаар Англиин ба эб найрамдалай интересүүдые Трумэнда худалдаа гэжэ Гарри Поллит бэшэнэ. Тэгшэ эрхэтэй партнёрнуудай хоорондо хэлсээнүүдые хэхын тула бэшэ, харин үнэн хэрэг дээрээ Трумэнһаа заабари абахын тула Эттли Вашингтон ерэһэн байна. Трумэнтай уулзахые һанаһан тухайдаа Эттлиин мэдээсэхэдэ, бүхы английска арад болбол ноябриин 30-да пресс-конференци дээрэ Трумэнай хэһэн мэдүүлгые Англиин үмэнэһөө Вашингтондо буруушаахые эриһэн, Кореядэхи дайнда эсэс табиха зорилгоор хэлсээнүүдые дары хэхые дурадхаһан ба Хитадтахи дайе Англи ямаршье ушарта дэмжэхэгүй, мүн германска асуудал шиидхэхын тула гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Соведые зарлаха гэһэн Советскэ Союзай уряалые һайшаан угтаха гэжэ Эттлидэ ойлгуулһан байгаа.

«Эттли болбол, — гэжэ Поллит бэшэнэ, — дахин шэнээр зэбсэгжэлгын улам үргэн программые Англида дурадхаха, Баруун Германиие шэнээр зэбсэглэхэ ябадал түргэдхэхэ, Советскэ Союзда эсэргүү дайнда бүхы баруун Европые хүсэтэйгөөр бэлэдхэхэ тухай Трумэнтай хэлсэбэ. Кореядэхи дайнда эсэс табихын тула тодорхой ямаршье алхамууд хэгдээгүй.

Хэлсээнүүдые хэхээр бэлэн байһан тухай шашалдаан хадаа арадые мэхэлһэн ябадал мүн».

Эттлиин ошолго хадаа, — гэжэ Поллит заана, — Дальна Восток дээрэ гү, али Европодо эб найрамдал сахиха найдабаригүй. Английска арадай бүхы гол принципүүдые ба интересүүдые Эттли худалдаа. Тэрэнэй ябуулганууд буруушаагдаха ёһотой...

Английска арад өөрынгөө һаналые хэлэг лэ; английска арад иимэ эрилтэнүүдые дары табина гэбэл: Кореядэ байһан английска бүхы хүбүүд дары гэртээ бусаагдаха ёһотой. Бэеэ даанхай Хитад Аюулгүйн Соведтэ өөрынгөө эзэлхэ эрхэтэй һуурияа эзэлхэ ёһотой. Ниитын интерестэ хамаатай бүхы асуудалнуудта амгалан харилсан ойлголсолго түйлаха зорилгоор Хитадтай Англиин хэлсээнүүд дары эхилэгдэхэ ёһотой. Англи болбол германска асуудалаар хэлсээ түйлахын тула Советскэ Союзтай хэлсээнүүдые хэхээр бэлэн байһан тухайгаа мэдүүлхэ ёһотой. Англи болбол США-дэ үгэһэн бүхы уялгануудһаа арсаха ба эб найрамдалай уласхоорондын лагерьта зохихо һуурияа эзэлхэ ёһотой».

ҮГЛӨӨГҮҮР САНААР

Үсэгэлдэр ороһон
зөөлэн саһан зарсаба.
Үүлэ манан
зөөжэ холо арилба.
Үбэлэй наран
хада дээгүүр бултайна.
Үүрэй жабар
хасар эльбэн тамшаана.
Амаралтын үдэр
ямбалан намай угтаба.
«Аяндаа үтэр
яба» гээд, эрид захирба.
Хурдан санаяа
хүлдөө бүхөөр хүлибэб.
Хулһан тулгуураа
хурсаар үзүүрлэн барибаб.
Агаар арюун —
амилхадамни зохидхон,
Аяар холуур
табилуулхадамни хүнгэхэн.
Шугы соогуур,
шууян, ниндэн үнгэрнэб.
Мододой дундуур
шуран түргөөр дабшанаб.
Налгай нэгэн
намтай һорихо һанаатай
«Наашаа, нүхэр,
урилдыш» гэнэ хүхюутай.
Алхаха бүридэм
ахигдан алдаад яарана,
Амжаха гэхэдэнь
арайл хүсэниинь багадана.
Хэдэхэн минутаар
километр газар хэмжэнэбди.
Хэсүүхэн үсэдөөр
хоюулан урилдае мүрысэнэбди...
Иимээр амархаа
лаб мэдээд, эртэлдэгби,
Эхэ нютагһаа
элүүр энхые абадагби.

Д. Гунзынов.

Шэнэ жэлые угтуулан

Шэнэ жэлэй худалдаа наймаае үргэнөөр дэлгэрүүлхэ зорилготойгоор Улан-Удэ городой худалдаа наймаанай организацинууд декабриин 15-һаа хойшо эдеэ хоолой ба эд бараанай зүйлнүүд, ёлконууд, ёлкын гоёолтонууд, үхибүүдэй нааданхайнууд болон хүүгэдтэ үгэхэ шэнэ жэлэй бэлэгүүдые элбэгээр наймаалжа эхилхэнь. Городой магазинуудаар, ресторануудаар, столовонуудаар ба чайнойнуудаар шэнэ жэлэй гоёогдоһон ёлконууд табигдаха юм.

Хүдөө ажахын продуктнуудые городой рынок дээрэ улам элбэгжүүлхын тула декабриин 25-һаа 1951 оной январиин 1 хүрэтэр шэнэ жэлэй базар үнгэргэгдэхэ, мүн тэрэниие угтуулан промышленна эд бараа элбэг дэлбэгээр худалдагдаха байна.

Тэрэшэлэн колхозно рыногүүдэй управлени колхознигуудта туһаламжа үзүүлхын тула 3 автомашинануудые хүдөө эльгээхэ байна.

И. Гроссман.

Ондатрова ажахые шудалха комплексно экспедици

Бүхэсоюзна научно-шэнжэлэлгын агнууриин олзоборилгын институт (ВНИО) болбол ондатрова ажахын байдалые шудалхын тула научна комплексно экспедици эмхидхэбэ. Экспедициие хүдөө ажахын наукануудай кандидат нүхэр А. П. Попов ударидана. Тус экспедици 3 отрядһаа бүридэнэ. Тэдэнэрэй хоёрынь баруун Сибириин областьнуудта, гурбадахинь ВНИО-гэй Зүүн Сибириин отделениин научна хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Копыловой хүтэлбэри доро Зүүн Сибирьтэ хүдэлмэрилнэ.

Һаяхан тус экспедици Бурят-Монголой ондатроводствын байдалые шэнжэлхээ Улан-Удэ городто ерээ. Эндэ республикын агнууриин ажахын научна хүдэлмэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй научна зүблөө үнгэрһэн байна. Зүблөөн дээрэ ондатроводствын хүгжэлтын дүн ба тэрэнэй перспективэ тухай «Заготживсырьегой» Бурят-Монголой конторын сотрудник нүхэр Анашкинай элидхэл зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Мүнөө тус экспедици хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхээ гүрэнэй Кабанскын ондатрова ажахы ошоо.

Харюусалгатай редакторай орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора 7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6,84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров — 16.

Н—02451. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.